

Ilmastotiekartan maankäyttösektorin tavoitteet ja toimenpiteet

(luonnos)

Ilmastotiekartan muutostavoitteet ja toimenpiteet

- Ilmastotiekartta kokoaa yhteen keskeisimmät toimenpiteet, joilla maakunta vastaa kansalliseen Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteeseen ja nostaa keskiöön erityisesti ne asiat, joihin maakunnassa voidaan vaikuttaa
- Toimenpiteiden kokoluokka ja aikaväli vaihtelevat, osa on konkreettisempia, osa laajempia
- Tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuvat tutkimustietoon, kansallisiin strategioihin ja ohjelmiin sekä sidosryhmäkeskusteluihin
 - Toimenpiteitä tarkistetaan tarvittaessa

Metsät ja muu viherrakenne

Muutostavoitteet 2030

1. Varsinais-Suomessa on monipuolinen metsä- ja viherrakenne, joka vahvistaa hiilinieluja ja lisää luonnon monimuotoisuutta.
2. Maankäyttösektorin nettonielu on kasvanut.

Kärkiteemat ja toimenpiteet

1 Ilmastoviisas ja monitavoitteinen metsien hoito ja käyttö

- Metsienhoidon suunnittelun ja metsävarojen käytön keskeisenä tavoitteena on hiilinielujen lisääminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen Lounais-Suomen metsäohjelmassa ja MISU:ssa* tunnistetuilla keinoilla.
- Talousmetsiä hoidetaan monipuolisesti hiilinieluja lisäävillä toimenpiteillä, jotka lisäävät myös luonnon monimuotoisuutta, mm. nuorten metsien hoito, jatkuvapeitteinen kasvatus, metsien kiertoajan pidentäminen.
- Hiilinieluja kasvatetaan metsittämällä joutoalueita, suojelemalla vanhoja metsiä ja ennallistamalla ojitettuja soita.
- Kunnat toteuttavat ilmastoviisasta metsien hoitoa ja käyttöä huomioiden metsien merkityksen virkistyskäytölle, hyvinvoinnille ja luonnon monimuotoisuudelle.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen tuomiin riskeihin metsärakennetta kehittämällä, mm. monipuolistamalla puulajistoa.
- Metsien tuottamaa hiilen varastointia jatketaan pitkäikäisissä puutuotteissa.

2 Ilmastokestävä maankäytön suunnittelu ja kaavoitus

- Kaikki keskeiset toimijat edistävät ja seuraavat aktiivisesti Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen, maakuntakaavan ja yleiskaavan toteutumista.
- Kunnat hyödyntävät laskenta- ja arviointityökaluja vähentääkseen maankäytön muutoksen aiheuttamia negatiivisia hiilinieluvaikutuksia.
- Lisätään viherrakenteen pinta-alaa ja yhtenäisyyttä niin, että se palvelee hiilinielujen kasvua ja ilmastonmuutokseen sopeutumista erityisesti lämpösaarekevaikutuksen ja vesienhallinnan osalta.
- Valuma-alue suunnittelulla tunnistetaan eri toimintojen vaikutukset ja mahdollisuudet vesienhallinnan ja ilmastokestävyyden näkökulmasta.
- Lisätään rakentamisessa hiilivarastojen syntymistä mm. maankäyttöratkaisuilla ja puurakentamisella

3 Osaamisen ja ymmärryksen lisääminen

- Lisätään ymmärrystä viherrakenteen merkityksestä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.
- Yhteistyötä, osallisuutta ja ennakointia kehittämällä huolehditaan yhdyskuntarakenteen toiminnallisuuden kytkeytyvyydestä ja liikenteen toimivuudesta.
- Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa lisätään metsäammattilaisten ja metsänomistajien koulutusta ja viestintää ilmastoviisaasta metsänhoidosta, metsittämisestä, metsien suojelusta ja varautumisesta ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.
- Metsiä ja maatalousalueita käytetään luonto- ja ympäristökasvatuksen alustana. Lisätään yhteistyötä maan- ja metsänomistajien, yritysten, kuntien, neuvontaorganisaatioiden ja järjestöjen kesken tämän mahdollistamiseksi. Luodaan yhteistyössä ympäristökasvatuksen demonstraatioympäristöjä.
- Toteutetaan alueella aktiivisesti kansallisen maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) Kokeilut ja jalkauttaminen –toimenpidekokonaisuutta. Toteutetaan Hiilestä kiinni – ja muita kehittämishankkeita edistäen käytännönläheisiä kokeiluja ja tieteellisen tiedon jalkauttamista käytäntöön.
- Osallistutaan aktiivisesti MISUn* Paikallinen ja alueellinen yhteistyö -toimenpiteen toteutukseen (2022–2024), joka sisältää hanketoimintaa ja informaatio-ohjausta.

Maataloussektori: (täydennyksiä turkoosilla tekstillä)

1 Kärkiteema: Osaamisen ja hyvin käytäntöjen jakaminen

- Lisätään käytännön tutkimus- ja kokeilutoimintaa tiloilla yhteistyössä tutkimuslaitosten ja tuottajien kanssa.
- Kehitetään neuvontatoiminnan vaikuttavuutta, tunnettuutta ja joustavuutta. **Rahoittaja- ja neuvontaorganisaatiot tarjoavat yhteistyössä tietoa ja neuvontaa maatalouden ilmastopäästöjen vähentämiseksi.**
- Osallistutaan aktiivisesti Pellolta Pöytään -strategian toteuttamiseen hyödyntäen muun muassa EU:n Vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) rahoitusta.

2. Kärkiteema: Hiilen sidonta, pellon kasvukunto ja vesien hallinta

- Viljelytarkkuutta parannetaan muun muassa tutkimuksella ja koulutuksella.
- Lisätään peltomaan ympärivuotista kasvipeitteisyyttä ja muita hiilensidonnan keinoja.
- Pellonkäyttöä monipuolistetaan kasvikierrolla ja uusilla viljelykasveilla sekä huomioidaan maatalousluonnon monimuotoisuus.
- Maatalousmaan vesitaloutta parannetaan hyödyttämään ilmastonmuutokseen sopeutumista, vesien ravinnekuorman hallintaa, maan rakennetta ja ilmastopäästöjen hillintää.
- **Lisätään luonnonmukaisia vesienhallinnan toimia ja vahvistetaan valuma-aluelähtöistä suunnittelua ja yhteistyötä yhdistäen maankäytön eri osa-alueet (maatalous, metsä, muu maankäyttö).**